

Kritéria a indikátory trvale udržitelného hospodaření v lesích

PEFC Česká republika, z.s.p.o.

Bělohorská 274/9

169 00 Praha 6

E-mail: info@pefc.cz

Web: www.pefc.cz

Copyright

© PEFC Česká republika 2023

Autorská práva na tento dokument má PEFC Česká republika. Dokument je volně dostupný z webové stránky PEFC Česká republika nebo na požádání.

Žádná část tohoto dokumentu nesmí být změněna nebo upravena, rozšiřována nebo kopírována žádným způsobem nebo prostředky pro komerční účely bez souhlasu PEFC Česká republika.

Oficiální jazyk dokumentu je čeština. V případě nesouladu mezi více verzemi dokumentu je platná jeho anglická verze, kterou schválila Rada PEFC.

Název dokumentu: Kritéria a indikátory trvale udržitelného hospodaření v lesích

Označení dokumentu: TD CFCS 1003:2023

Schváleno: Sněm PEFC Česká republika

Datum: 24.5.2023

Datum vydání: 1.6.2023

Datum účinnosti: 24.5.2024

Datum přechodného období: 24.5.2025

Datum následujícího periodického přezkumu: 24.5.2028

Obsah

Předmluva	5
Úvod 6	
1 Předmět dokumentu	6
2 Normativní odkazy.....	7
3 Definice	7
4 Zkratky	7
5 Souvislost mezi národními standardy a organizacemi, které uplatňují PEFC uznané standardy	7
5.1 Obecné.....	7
5.2 Pochopení potřeb a očekávání dotčených zájmových skupin	8
5.3 Určení rozsahu systému řízení	8
6 Vedení.....	9
6.1. Závazek.....	9
6.2. Opatření na řešení rizik a příležitostí	9
6.3. Uplatnitelné právní předpisy	9
6.4 Vlastnictví a obhospodařování lesních pozemků	10
7 Hodnocení výkonnosti	10
7.1 Interní audit	10
7.2 Přezkoumání vedením.....	11
7.3 Neshody a nápravná opatření.....	11
7.4 Řešení stížností a sporů	11
7.5 Zdokumentované informace	12
8 Trvale udržitelné hospodaření v lesích	12
9 Sběr informací a dat a jejich zdroje	13
10 Kategorie A: Kritéria – úroveň regionální	13
10.1 Členění regionálních kritérií	13
10.2 Tabulkový přehled kritérií a indikátorů	14
10.3 Seznam regionálních kritérií	15
Sledování, předcházení a zabránění působení škodlivých činitelů	23
Zlepšování stavu a odolnosti lesních porostů	24
Trvalost produkce dříví a funkcí lesa	25
Ekonomická produkce surového dříví.....	26
Produkce nedřevních produktů a služeb.....	27
Lesní dopravní síť	28
Zachování biodiverzity při obnově lesa a zalesňování	29
Použití nepůvodních (introdukovaných) druhů lesních dřevin	30

Péče o zdroje a genetickou kvalitu reprodukčního materiálu	32
Lesy v krajině	33
Hospodaření v lesích s ochrannými funkcemi.....	36
Význam lesnictví a jeho propagace	37
Lesy zvláštního určení.....	38
Odborné vzdělávání pracovníků v lesnictví a výzkumná činnost.....	39
Zajištění práv zaměstnanců.....	42
Obecné užívání lesa a využitelnost pro rekreaci.....	43
Místa zvláštního kulturního a duchovního významu.....	44

Předmluva

Text dokumentu Kritéria a indikátory trvale udržitelného hospodaření v lesích v rámci Českého systému certifikace lesů byl vypracován sdružením PEFC Česká republika za účasti hlavních zájmových stran v lesním hospodářství a předložen národnímu řídicímu orgánu Českého systému certifikace lesů k formálnímu hlasování a schválen jako TD CFCS 1003:2023 dne 24.5.2023.

Národním řídicím orgánem Českého systému certifikace lesů je PEFC Česká republika. Její členové zastupují hlavní zájmové skupiny v oblasti lesního hospodářství.

Tento dokument nahrazuje TD CFCS 1003:2016 Kritéria a indikátory trvale udržitelného hospodaření v lesích.

Úvod

Kritéria a indikátory trvale udržitelného hospodaření v lesích České republiky (Kritéria a indikátory) tvoří součást Českého systému certifikace trvale udržitelného hospodaření v lesích a jsou platná na území České republiky. Kritéria vytvářejí kritické kontrolní body systému hospodaření v lesích v České republice a jsou základem pro nezávislé hodnocení systému hospodaření v lesích a vydání certifikátu trvale udržitelného hospodaření v lesích.

1 Předmět dokumentu

Tento dokument specifikuje způsob hodnocení stavu lesního hospodářství a systému hospodaření v lesích, způsob vytvoření indikátorů k jednotlivým kritériím, definuje zdroje dat a informací pro stanovení indikátorů a vytváří rámec pro jejich interpretaci a stanovení souladu s kritérii ve vztahu k certifikaci.

Cílem dokumentu Kritéria a indikátory TUH je:

- (a) specifikovat základní požadavky na systém hospodaření v lesích vedoucí k zajištění všech ekologických, ekonomických a sociálních funkcí lesa;
- (b) vytvořit základ umožňující upřesnění, sjednocení a harmonizaci činnosti nezávislého certifikačního orgánu při hodnocení stavu lesního hospodářství, definování předmětu a rozsahu auditu a stanovení souladu či nesouladu stavu žadatele s podmínkami regionální certifikace;
- (c) vytvořit základ pro přihlášení individuálních vlastníků k regionální certifikaci, vytvoření jejich prohlášení k regionální certifikaci a závazku ve vztahu k hospodaření v lesích sloužící jako podklad pro potvrzení jejich účasti nebo vyloučení z regionální certifikace.

Certifikační kritéria a indikátory jsou vypracovány na národní úrovni a jsou platné pro účely certifikace trvale udržitelného hospodaření v lesích na území České republiky.

Certifikační kritéria a indikátory jsou připravovány a schvalovány na principech konsensu, transparentnosti a účasti hlavních zájmových stran v lesním hospodářství (environmentální, ekonomické, sociální), jsou schvalovány PEFC Česká republika a jejich obsah podléhá periodické revizi a aktualizaci.

Certifikační kritéria a indikátory jsou vypracovány s ohledem na 29 kvantitativních a popisných indikátorů a Celoevropskou směrnici pro trvale udržitelné hospodaření na provozní úrovni (příloha 1 a 2 k rezoluci L2 z 3. Ministerské konference o ochraně lesů v Evropě, Lisabon 1998, Vídeň 2004, Varšava 2007, Oslo 2011, Madrid 2015).

Kritéria a indikátory dále vycházejí zejména z:

- (a) závěrů Konference OSN o životním prostředí a rozvoji (Rio de Janeiro 1992);
- (b) rezolucí Ministerských konferencí o ochraně lesů v Evropě (Helsinky 1993, Lisabon 1998, Vídeň 2003, Varšava 2007, Oslo 2011, Madrid 2015, Bratislava 2021);
- (c) Koncepce státní lesnické politiky do roku 2035;
- (d) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění;
- (e) zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech;
- (f) zákona č. 289/1995 Sb., o lesích, v platném znění;
- (g) zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí České republiky, v platném znění;
- (h) dalších platných zákonů a vyhlášek vztahujících se ke všem činnostem v rámci hospodaření v lesích;
- (i) základních konvencí Mezinárodní organizace práce (ILO) – č. 29, 87, 98, 100, 105, 111, 138 a 155.
- (j) Národního lesnického programu II;
- (k) Národního akčního plánu adaptace na změnu klimatu (2015);
- (l) Státní politiky životního prostředí ČR 2030 s výhledem do 2050 (2021);
- (m) Státního programu ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020 – 2025 (2020);
- (n) Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky pro období 2016–2025 (2016).

2 Normativní odkazy

Součástí tohoto dokumentu jsou i ustanovení dále uvedených dokumentů a norem, na které jsou odkazy v textu tohoto dokumentu. V době uveřejnění tohoto dokumentu byla platná uvedená vydání. Všechny dokumenty a normy podléhají revizím a účastníci, kteří uzavírají dohody na podkladě tohoto dokumentu, by měli využít nejnovějšího vydání dále uvedených norem:

TD CFCS 1001:2023 Český systém certifikace lesů – popis a souvislosti;

TD CFCS 1002:2023 Skupinová certifikace hospodaření v lesích - požadavky;

TD CFCS 1004:2023 Požadavky na certifikační orgány provádějící certifikaci hospodaření v lesích

PEFC ST 1003:2018 Trvale udržitelné hospodaření v lesích – požadavky

ČSN EN ISO/IEC 17021-1 Posuzování shody. Požadavky na orgány provádějící audit a certifikaci systémů řízení

3 Definice

Pro účely tohoto dokumentu platí definice uvedené v dokumentu Českého systému certifikace lesů TD CFCS 1001:2023.

4 Zkratky

Pro účely tohoto dokumentu platí zkratky uvedené v dokumentu Českého systému certifikace lesů TD CFCS 1001:2023.

5 Souvislost mezi národními standardy a organizacemi, které uplatňují PEFC uznané standardy

5.1 Obecné

PEFC prohlášení poskytují informace o původu lesních produktů z trvale udržitelně obhospodařovaných lesů a jiných nekontroverzních zdrojů. Hlavním cílem používání PEFC prohlášení je prostřednictvím podávání přesných a ověřitelných informací podpořit poptávku a nabídku produktů, které pocházejí z udržitelně obhospodařovaných lesů, a tak ze strany trhu stimulovat potenciál pro neustálé zlepšování světových lesních zdrojů.

Cílem je poskytnout spolehlivý důkaz o původu produktů z lesa.

5.1.1 K oznámení původu produktů zákazníkům s PEFC spotřebitelským řetězcem se používá prohlášení „100 % PEFC certifikováno“ nebo jiné systémem specifikované prohlášení

5.1.2 Produkty, s prohlášením „100 % PEFC certifikováno“ nebo s jiným prohlášením specifikovaným systémem, se na trh uvádějí účastníky certifikace pouze v případě, že pocházejí z certifikovaných lesů, na které se vztahuje uznané osvědčení PEFC o TUH vydané v souladu se standardem

5.1.3 Informace poskytnuté PEFC certifikovanému zákazníkovi ve spotřebitelském řetězci musí obsahovat:

- a) jméno organizace jako PEFC dodavatele dodávky
- b) identifikace dřevní suroviny
- c) množství dřevní suroviny
- d) datum realizace dodávky
- e) příslušné PEFC prohlášení zvláště pro každý druh dřevní suroviny s prohlášením, který je uveden na dokumentaci
- f) číslo osvědčení PEFC o TUH dodavatele

Poznámka

Poznámka 1: Číslo osvědčení PEFC TUH je numerická nebo alfanumerická kombinace, která je jedinečným identifikátorem certifikátu.

Poznámka 2: Příkladem dodavatelské dokumentace je faktura nebo dodací list, na kterém jsou uvedeny požadované údaje.

Způsob ověření

- dokumentace účastníka certifikace

5.2 Pochopení potřeb a očekávání dotčených zájmových skupin

Lesy v České republice jsou strategickým a mimořádně cenným bohatstvím. Proto musí být spravovány, ale také využívány ku prospěchu všech občanů a komunit, které jsou na lese závislé nebo v lesním prostředí žijí, relaxují či tvoří, nebo les významným způsobem ovlivňuje kvalitu jejich života. Jelikož dotčených zájmových skupin, kterým implementace standardu může způsobit přímou změnu v životních nebo pracovních podmínkách nebo, které mohou být uživatelem standardu, a proto podléhají požadavkům standardu, se váže k certifikovanému území více, musí účastník certifikace sledovat jejich stav a zaměření, pochopit jejich potřeby a očekávání a vést otevřenou a konstruktivní komunikaci o TUH.

Cílem je trvale poskytovat produkty a služby lesem, které splní požadavky vlastníka, občana (zákazníka), aplikovatelné požadavky předpisů a regulační požadavky.

Požadavky:

5.2.1 Účastník certifikace musí:

- a) stanovit dotčené zájmové skupiny, které jsou územně relevantní pro udržitelné obhospodařování lesa
- b) zjistit relevantní potřeby a očekávání těchto zájmových skupin
- c) sledovat a v případě potřeby upravit požadavky dotčených zájmových skupin, které odrážejí jejich potřeby a očekávání
- d) vést seznam dotčených zájmových skupin

Poznámka

Použitelný, nikoli však vyčerpávající seznam dotčených zájmových skupin a jejich očekávání je u veden v dokumentu TD CFCS 1002:2023 kapitola 4.2.1

Způsob ověření

- dokumentace účastníka certifikace

5.3 Určení rozsahu systému řízení

Systém řízení se týká vedení, správy a usměrňování činností procesů souvisejících se zabezpečováním TUH v lesích obhospodařovaných účastníkem certifikace.

Musí být pro všechny srozumitelný, měřitelný a realizovatelný. Svým rozsahem je přizpůsoben právní formě, organizační struktuře, velikosti a objemu vykonávané práce účastníka. Klíčovými řídicími činnostmi lesního podniku jsou plánování, organizování, operativní řízení, zpětná kontrola.

Poznámka:

Systém managementu jakosti (ISO 9001) nebo systém environmentálního managementu (ISO14001) používaný v organizaci, může být použit ke splnění minimálních požadavků na systém řízení, který je definován v tomto dokumentu.

Cílem je zajistit efektivní fungování systému řízení vedoucí k plnění veřejností a vlastníkem očekávaných funkcí, včetně procesů jeho trvalého zlepšování.

5.3.1 Systém řízení s popisem procesů, kompetencí, nástrojů řízení a kontrolních mechanismů odpovídá právní formě, velikosti a objemu vykonávané práce účastníka

5.3.2 Předmět řízení procesů TUH tvoří:

- posuzování stavu lesa

- sledování kvality prací
- hodnocení účinků provedených hospodářských činností na TUH, včetně jejich sociálních environmentálních a ekonomických dopadů

5.3.3 Podrobnosti o výrobních podmínkách pracoviště a o technologických požadavcích minimalizujících poškozování lesních ekosystémů a eliminujících bezpečnostní rizika se písemnou formou předávají před zahájením práce (zakázkové listy)

Způsob ověření

- dokumentace účastníka certifikace

6 Vedení

6.1. Závazek

Odpovědný přístup k hospodaření v lesích je povinností obhospodařovatele stejně vůči vlastníkovi i společnosti. Projevem (výrazem, vyjádřením) odpovědnosti jsou konkrétní cíle týkající se environmentální odpovědnosti, sociální opodstatněnosti a ekonomické životaschopnosti při obhospodařování lesů.

Cílem je definovat a dokumentovat závazek zavést a dodržovat požadavky národního standardu trvale udržitelného hospodaření v lesích.

Požadavky

6.1.a Přijmout závazek plnit PEFC standard udržitelného hospodaření v lesích a s ním související ostatní uplatnitelné požadavky certifikačního systému CFCS

6.1.b Neustále zlepšovat vlastní systém TUH

6.2 Pravomoci a odpovědnosti v procesu TUH a řízení lesnických činností písemně stanovit určeným osobám.

6.3 Závazek musí být veřejně přístupný zaměstnancům organizace, účastníkům certifikace, dodavatelům, spotřebitelům a zájmovým skupinám.

Způsob ověření

- dokumentace účastníka certifikace

6.2. Opatření na řešení rizik a příležitostí

Účastník certifikace musí zvažovat rizika a příležitosti týkající se shody s požadavky na udržitelné obhospodařování. V úvahu je třeba vzít velikost a rozsah činností organizace.

Cílem je přijmout preventivní opatření k eliminaci příčin možných chyb při TUH.

6.2.1 Hodnocení rizik a příležitostí vývoje stavu lesních zdrojů se týká minimální potřeby zalesňování, péče o mladé lesní porosty, potřeby výchovy porostů, zahájení a ukončení obnovy porostů, ochrany lesa, budování a stavu dopravní infrastruktury, vlivu hospodaření na lesy zvláštních přírodních hodnot a kvalitu života místního obyvatelstva a dotčených zájmových skupin. Provádí se každoročně.

Způsob ověření

- dokumentace účastníka certifikace

6.3. Uplatnitelné právní předpisy

Hospodaření v lesích musí být v souladu s použitelnými právními předpisy na úseku lesního hospodářství, včetně způsobů obhospodařování lesů, ochrany přírody a životního prostředí, chráněných a ohrožených druhů, vlastnictví, držby a užívacích práv místního obyvatelstva nebo jiných dotčených zájmových skupin, zdraví, ochrany a bezpečnosti při práci, uvádění dřeva a výrobků ze dřeva na trh, zabraňování korupce a placení poplatků a daní.

Cílem je zajistit dodržování zákonů při hospodaření v lesích

- 6.3.1 Účastník má přístup k použitelným právním předpisům vztahujícím se na hospodaření v lesích
- 6.3.2 Účastník zná a dodržuje použitelné právní předpisy týkající se hospodaření v lesích a protikorupční legislativy
- 6.3.3 Provádět opatření k zajištění přiměřené ochrany lesů před neoprávněnými činnostmi
- 6.3.4 Oznamovat příslušným orgánům činnosti, které jsou v rozporu s právními předpisy na úseku lesního hospodářství

Způsob ověření

- příslušné orgány státní správy, dokumentace účastníka certifikace

6.4 Vlastnictví a obhospodařování lesních pozemků

Vlastnická práva a práva související s užíváním lesů musí být jasně definována, zdokumentována a na daném území obecně respektována. Hospodařit v lese mohou pouze osoby, které umí prokázat vlastnictví, správu nebo jiný právní dokument opravňující je hospodařit v lese.

Cílem je respektování vlastnických práv a práva a povinnosti související s obhospodařováním a užíváním lesních a ostatních pozemků.

Poznámka

Pozemky s probíhajícím sporem o vlastnictví nebo obhospodařování nemohou být zahrnuty do certifikace

Způsob ověření

- majetkoprávní listiny, nájemní/pachtovní smlouvy, terénní pochůzka

7 Hodnocení výkonnosti

7.1 Interní audit

Cílem je prověřit spolehlivost informací, dodržování zákonů, předpisů, efektivní a účinné využívání zdrojů, dosažení provozních cílů a plnění požadavků PEFC standardu TUH všemi lesními provozovateli ve vymezené lesní oblasti, kteří mají vliv na dosažení souladu s požadavky. Program interního auditu v plánovaných intervalech musí poskytovat informace o tom, zda systém řízení:

- a) odpovídá
 - požadavkům účastníka na přijatý systém řízení
 - požadavkům národního standardu trvale udržitelného obhospodařování lesa
- b) je efektivně zaveden a udržován.

Účastník procesu interního auditu musí:

- 7.1.1 provádět průběžnou kontrolu dodržování technologických postupů a kvality prováděných prací
- 7.1.2 provádět interní audit shody hospodaření se standardem trvale udržitelného hospodaření v lesích minimálně jednou ročně v rozsahu stanoveném držitelem certifikátu (sebehodnocení - dotazník)
- 7.1.3 vybírat auditory a provádět audity s cílem zajistit objektivitu a nestrannost procesu auditu
- 7.1.4 předkládat výsledky auditů a sebehodnocení vedení organizace (držiteli osvědčení)
- 7.1.5 uchovávat zdokumentované informace jako důkazy o zavedení programu auditu a výsledcích auditu

Způsob ověření

- dokumentace účastníka certifikace

7.2 Přezkoumání vedením

Nejvyšší orgán účastníka nejméně jednou ročně provádí přezkoumání shody se standardem udržitelného hospodaření v lesích s cílem zajištění trvalé vhodnosti, přiměřenosti a efektivnosti hospodaření v lesích. Cílem je včas a přiměřeně reagovat na změnu externích a interních podmínek TUH.

7.2.1 Roční přezkoumání managementem obsahuje minimálně:

- a) Stav opatření z předchozích přezkoumání řízením
- b) Změny vnějších a vnitřních podmínek, které jsou relevantní pro systém obhospodařování
- c) Informace o procesech a výsledcích TUH včetně trendů v těchto oblastech:
 - neshody a nápravná opatření
 - výsledky monitorování a měření
 - výsledky auditů
 - nápravná opatření přijatá držitelem certifikátu pro skupinu
- d) Možnosti průběžného zlepšování

7.2.2 Výstupy z přezkoumání managementem musí obsahovat rozhodnutí související s možnostmi průběžného zlepšování a jakékoli potřeby pro změnu systému řízení.

7.2.3 Výstupy z přezkoumání managementem jsou zdokumentovány a uchovávány jako důkazy o výsledcích přezkoumání managementem.

Poznámka: Platí pro lesní majetky větší než 500 ha.

Způsob ověření

- dokumentace účastníka certifikace

7.3 Neshody a nápravná opatření

Pro všechny nesplněné požadavky TUH musí být přijata odpovídající nápravná opatření. Cílem je minimalizovat chybné plnění požadavků TUH.

7.3.1. V případě vzniku neshody musí účastník

- a) podle potřeby reagovat na neshodu:
 - i. provést okamžitá opatření k její nápravě a kontrole
 - ii. řešit důsledky
- b) zhodnotit potřebu zavedení opatření k odstranění neshody, aby se opakovaně nevyskytla, nebo se nevyskytla jinde, a to prostřednictvím:
 - i. přezkoumání neshody
 - ii. určením příčin vzniku neshody
 - iii. určením, zda podobné neshody existují nebo by se mohly vyskytnout
- c) provádět veškerá nezbytná opatření
- d) přezkoumat účinnost všech přijatých nápravných opatření
- e) v případě potřeby provést změny v systému řízení

7.3.2 Nápravná opatření musí být přiměřená účinkům zjištěných neshod

7.3.3 Zdokumentovat a udržovat zdokumentované písemné informace o všech souvislostech a jednáních, které vedly ke vzniku protiprávního jednání jako důkaz o:

- a) podstatě neshody a jakýchkoli následně zavedených nápravných opatřeních
- b) výsledcích jakýchkoli nápravných opatření

Způsob ověření

- dokumentace účastníka certifikace

7.4 Řešení stížností a sporů

Pro řešení stížností a sporů týkajících se hospodaření v lesích, užívacích práv k půdě a pracovních podmínek musí být zajištěny vhodné postupy.

Cílem je vyjit vstříc oprávněným požadavkům tak, aby byl zajištěn soulad s požadavky TUH v lesích.

Požadavky

7.4.1 Stížnosti podané stěžovatelem ve formě listinné nebo elektronické se evidují a prošetřují.

7.4.2 Způsobilé stížnosti a spory týkající se hospodaření v lesích, užívacích práv k půdě a pracovních podmínek se řeší, pokud možno, vzájemnou dohodou se stěžovatelem.

7.4.3 Výsledek šetření a vyřízení stížnosti se eviduje.

Způsob ověření

- dokumentace účastníka certifikace

7.5 Zdokumentované informace

Systém řízení organizace musí obsahovat zdokumentované informace požadované standardem a určené organizací jako nezbytné pro účinnost systému TUH v lesích.

Cílem je vypracovat, používat a pravidelně aktualizovat dokumentaci a záznamy mající vztah k plnění kritérií a indikátorů TUH.

Požadavky

Na zvolených nosičích jsou vedeny a udržovány minimálně tyto dokumenty/záznamy:

- a) politika a cíle řízení související s TUH,
- b) popis organizačního uspořádání, procesů, kompetencí a kontrolních mechanismů,
- c) rozhodnutí a stanoviska orgánů státní správy týkající se obsahu certifikačních kritérií,
- d) zprávy z interních monitorovacích auditů (vykonává správce skupiny),
- e) zprávy z auditů certifikačního orgánu,
- f) záznamy z vlastních interních auditů, přijatých opatřeních a jejich plnění,
- g) dotazník sebehodnocení,
- h) hlášení o plnění uložených nápravných a preventivních opatřeních,
- i) záznamy o pohybu dřevní hmoty pocházející z necertifikovaných a kontroverzních zdrojů,
- j) záznamy o výsledcích šetření a vyřízení stížností
- k) dokumentace o získaném vzdělání a kvalifikaci
- l) evidence odborné způsobilosti

Způsob ověření

- dokumentace účastníka certifikace

Poznámka: Další záznamy/dokumenty jsou vyžadovány u konkrétních indikátorů TUH

8 Trvale udržitelné hospodaření v lesích

Trvale udržitelné hospodaření v lesích je definováno rezolucí H1 přijatou na 2. Ministerské konferenci o ochraně lesů v Evropě (Helsinky 1993) jako „správa a využívání lesů a lesní půdy takovým způsobem a v takovém rozsahu, které zachovávají jejich biologickou diverzitu, produkční schopnosti a regenerační kapacitu, vitalitu a schopnost plnit v současnosti i budoucnosti odpovídající ekologické, ekonomické a sociální funkce na místní, národní a globální úrovni a které tím nepoškozují ostatní ekosystémy“.

Základními principy trvale udržitelného hospodaření v lesích jsou:

- 1) zachování a vhodný rozvoj lesních zdrojů a jejich přínos ke globálnímu koloběhu uhlíku;
- 2) zachování zdraví a vitality lesních ekosystémů;
- 3) zachování a podpora produkčních funkcí lesa;
- 4) zachování, ochrana a vhodné zvyšování biologické diverzity lesních ekosystémů;
- 5) zachování a vhodné posílení ochranných funkcí lesa;

6) zachování ostatních sociálně-ekonomických funkcí lesa.

9 Sběr informací a dat a jejich zdroje

Pro posouzení shody systému hospodaření v lesích s kritérii trvale udržitelného hospodaření a splnění podmínek certifikace se v maximální míře využívají již existující informace charakterizující stav lesa a systém jeho obhospodařování tak, aby se náklady spojené s certifikací minimalizovaly, zejména informace SSL a jiných orgánů státní správy získávané při jejich činnosti, OPRL, údaje MŽP o chráněných územích a jejich stavu, informace ÚHÚL o stavu lesa z SLHP a NIL, informace monitoringů znečištění nebo zdravotního stavu lesa, údaje LHP/O a LHE od vlastníků lesů apod.).

10 Kategorie A: Kritéria – úroveň regionální

10.1 Členění regionálních kritérií

Regionální Kritéria a indikátory vytvářejí základ pro upřesnění, sjednocení a harmonizaci činnosti nezávislého certifikačního orgánu při hodnocení stavu lesního hospodářství na úrovni regionu, definování předmětu a rozsahu auditu a stanovení souladu či nesouladu stavu žadatele s podmínkami regionální certifikace.

Vzhledem k rozmanitosti lesního hospodářství tento dokument nestanovuje minimální úroveň ani limity pro stanovení shody s kritérii TUH. Posouzení a určení shody stavu lesního hospodářství a systému hospodaření v lesích je v kompetenci certifikačního orgánu.

Kritéria a indikátory jsou seřazeny podle hlavních kritérií (I – VI) trvale udržitelného hospodaření v lesích přijatých v rámci pan-evropského procesu ochrany lesů v Evropě (Helsinky 1993, Lisabon 1998, Vídeň 2003, Varšava 2007, Oslo 2011 a Madrid 2015).

Kritéria na regionální úrovni jsou členěna následovně:

- (a) **kritérium:** definuje cíle, politiku, požadavky nebo procesy, na základě kterých se posuzuje shoda žadatele;
- (b) **cíl kritéria:** specifikuje základní cíl, ke kterému má plnění kritéria směřovat;
- (c) **legislativní základ:** uvádí platnou legislativní úpravu, která řeší nebo se dotýká dané oblasti specifikované kritériem;
- (d) **indikátor:** kvantitativní nebo kvalitativní parametr, který popisuje objektivně a jednoznačně obsah kritéria a může být hodnocen ve vztahu ke kritériu.
Indikátory jsou definovány: 1. na úrovni regionu;
2. na úrovni vlastníka.
- (e) **zdroje informací:** instituce, programy nebo projekty, jejichž informace slouží k naplnění indikátorů a posouzení shody.

10.2 Tabulkový přehled kritérií a indikátorů

Č.	Kritérium (Helsinky 1993)	Kritérium - regionální úroveň	Počet indikátorů regionální / vlastník
I.	Lesní zdroje	<ol style="list-style-type: none"> Ochrana a využívání lesních a jiných pozemků PUPFL Zalesňování nelesních půd Zachování množství a kvality lesních zdrojů Rámcové plánování – OPRL Lesní hospodářské plány 	<p>3/1 3/2 6/1 2/2 1/2</p>
II.	Zdraví a vitalita	<ol style="list-style-type: none"> Používání pesticidů Hnojení a vápnění lesa Šetrné výchovné, těžební a dopravní technologie a postupy Sledování, předcházení a zabránění působení škodlivých činitelů Zlepšování stavu a odolnosti lesních porostů 	<p>2/4 1/2 2/4 6/3 2/2</p>
III.	Produkční funkce	<ol style="list-style-type: none"> Trvalost produkce dříví Ekonomická produkce surového dříví Produkce nedřevních produktů a služeb Lesní dopravní síť 	<p>3/2 2/2 2/1 2/2</p>
IV.	Biologická různorodost	<ol style="list-style-type: none"> Zachování biodiverzity při obnově lesa a zalesňování Použití introdukovaných dřevin Ponechávání mrtvého a odumírajícího dřeva Péče o zdroje a genetickou kvalitu reprodukčního materiálu Lesy v krajině Ohrožené lesní druhy Chráněné lesy <p>Poznámka: aktuálně probíhá šetření</p>	<p>3/5 1/2 2/2 4/4 0/1 1/3 3/3</p>
V.	Ochranné funkce	<ol style="list-style-type: none"> Hospodaření v lesích ochranných 	<p>1/1</p>
VI.	Socioekonomické funkce	<ol style="list-style-type: none"> Význam lesnictví a jeho propagace Lesy zvláštního určení Odborné vzdělávání pracovníků v lesnictví a výzkumná činnost Bezpečnost práce a zachování práv zaměstnanců Zajištění práv zaměstnanců Obecné užívání lesa a využitelnost pro rekreaci Místa zvláštního kulturního a duchovního významu 	<p>3/4 1/1 4/4 4/4 4/5 3/2 1/2</p>
Σ	6 kritérií (Helsinky 1993)	29 kritérií (CFCS – národní)	72/73 indikátorů regionální/ vlastník

10.3 Seznam regionálních kritérií

I. ZACHOVÁNÍ A VHODNÉ ROZŠIŘOVÁNÍ LESNÍCH ZDROJŮ A JEJICH PŘÍNOS KE GLOBÁLNÍMU KOLOBĚHU UHLÍKU	
Číslo kritéria	1.1
Název kritéria	Ochrana a využívání lesních a jiných pozemků (PUPFL)
Kritérium	Plné znění kritéria: Veškeré lesní a jiné pozemky (PUPFL) musí být chráněny a účelně využívány. Přeměna lesů na jiné využívání pozemků je zakázána s výjimkou odůvodněných případů (viz poznámka). V rámci regionu musí být zachována současná výměra lesních pozemků, popř. postupně zvyšována zalesňováním nelesních půd na základě zalesňovacích projektů zohledňujících produkční funkci i poskytování ostatních ekosystémových služeb. Zodpovědnost za ochranu a využívání PUPFL musí být jasně stanovena.
Cíl kritéria	Udržení, popř. vhodné zvyšování celkové výměry lesních pozemků.
Legislativní základ	§ 3, § 11 a §§ 13 – 18 a § 37 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích, v platném znění.
Indikátory sledované na regionální úrovni	1.1.1a: Existence právní a ekonomické ochrany PUPFL (ano/ne). 1.1.1b: Vývoj rozlohy lesních pozemků (ha). 1.1.1c: Změna rozlohy lesních pozemků (ha, %).
Indikátory sledované na úrovni vlastníka	1.1.2a: Odnětí, respektive omezení plnění funkcí lesa na PUPFL je prováděno pouze na základě rozhodnutí SSL.
Poznámka	Přeměna lesů na jiné využívání půdy nesmí nastat s výjimkou odůvodněných případů a v nezbytně nutném rozsahu doloženém pravomocným rozhodnutím SSL. Odpovědnost za trvale udržitelné hospodaření v lesích, ochranu a využívání PUPFL má vlastník lesa nebo jiný oprávněný subjekt, který je zajišťuje v součinnosti s OHL.
Zdroj informací	MZe; ČSÚ; ÚHÚL – národní inventarizace lesů (NIL); informace vlastníka; ČUZK.

I. ZACHOVÁNÍ A VHODNÉ ROZŠIŘOVÁNÍ LESNÍCH ZDROJŮ A JEJICH PŘÍNOS KE GLOBÁLNÍMU KOLOBĚHU UHLÍKU	
Číslo kritéria	1.2
Název kritéria	Zalesňování nelesních půd
Kritérium	Plné znění kritéria: Přeměna vhodných nelesních půd na lesy.
Cíl kritéria	Podpořit přeměnu nevyužívaných zemědělských půd a ostatních ploch na lesní pozemky, pokud tato přeměna může přidat ekonomickou, ekologickou, sociální anebo kulturní hodnotu.
Legislativní základ	§ 3 a § 28 zákona č. 289/1995 Sb., v platném znění vyhláška MZe č. 298/2018 Sb., o zpracování OPRL a o vymezení HS vyhláška MZe č. 456/2021 Sb. o podrobnostech přenosu reprodukčního materiálu lesních dřevin, evidenci o původu atd. nařízení vlády č. 185/2015 Sb., o podmínkách poskytování dotací v rámci opatření Zalesňování zemědělské půdy, v platném znění
Indikátory sledované na regionální úrovni	1.2.1a: Plocha zalesněných nelesních půd (ha/rok). 1.2.1b: Existence podpůrného systému na zalesňování nelesních půd (ano/ne). 1.2.1c: Existence cyklu inventarizací lesů na regionální úrovni
Indikátory sledované na úrovni vlastníka	1.2.2a: Zalesňování vhodných nelesních půd vlastníka je prováděno stanovištně vhodnou druhovou skladbou v odpovídajícím počtu a kvalitě na základě zalesňovacího projektu. 1.2.2b: Zalesněné nelesní půdy jsou převedeny do PUPFL.
Poznámka	Vhodnými nelesními půdami pro zalesnění jsou nevyužívané zemědělské půdy a ostatní plochy, které nejsou jinak ekonomicky využitelné a jejich zalesnění je v souladu se záměry orgánů státní správy (lesů, ochrany přírody, ochrany ZPF a územního plánování)
Zdroj informací	informace vlastníka; SSL; MZe; ÚHÚL – NIL.

I. ZACHOVÁNÍ A VHODNÉ ROZŠÍŘOVÁNÍ LESNÍCH ZDROJŮ A JEJICH PŘÍNOS KE GLOBÁLNÍMU KOLOBĚHU UHLÍKU	
Číslo kritéria	1.3
Název kritéria	Zachování množství a kvality lesních zdrojů
Kritérium	<p>Plné znění kritéria: Monitorování přírodních zdrojů a hodnocení jejich využití musí být prováděno pravidelně a výsledky musí být zohledněny v procesu lesnického plánování. Hospodaření v lesích musí zajišťovat zachování množství a kvality lesních zdrojů a schopnost lesů zachycovat a uchovávat uhlík v krátkodobém i dlouhodobém horizontu, a to udržováním rovnováhy mezi objemem těžby lesních porostů a jejich celkovým průměrným přírůstem při zajištění všech funkcí lesa.</p> <p>Optimalizace množství a kvality zdrojů směřující k zakládání a udržení smíšených porostů, rovnoměrnému zastoupení všech věkových stupňů, popř. různověkým, bohatě strukturovaným lesním porostům umožňuje zachování, popř. zvyšování zásoby uhlíku vázaného ve dřevě a v lesní půdě a obnovu rozmanitosti krajiny.</p>
Cíl kritéria	Les jako přírodní zdroj je využíván trvale udržitelným způsobem. Celková výše těžby dlouhodobě nepřevyšuje celkový průměrný přírůstek (CPP) a hospodaření v lese směřuje k rovnoměrnému zastoupení všech věkových stupňů, popř. různověkým(bohatě strukturovaným) lesním porostům.
Legislativní základ	§ 11, §§ 24 – 25, § 28 a § 33 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích, v platném znění
Indikátory sledované na regionální úrovni	<p>1.3.1a: Zásoba dřevní hmoty celkem (m³).</p> <p>1.3.1b: Zásoba dřevní hmoty na ha (m³/ha).</p> <p>1.3.1c: Zásoba uhlíku v dřevní biomase a v půdě na lesních pozemcích celkem a na ha (t, Mt).</p> <p>1.3.1d: Věková struktura lesů podle věkových stupňů (ha, %).</p> <p>1.3.1e: Podíl bohatě strukturovaných lesů na celkové výměře (ha; %) a vývoj v čase.</p> <p>1.3.1f: Monitorování přírodních zdrojů a hodnocení jejich využívání (ano/ne).</p>
Indikátory sledované na úrovni vlastníka	1.3.2a: Maximální celková výše těžeb (m ³) stanovená schváleným LHP nebo protokolárně převzatou LHO je nepřekročitelná. Vlastník bez protokolárně převzaté LHO provádí těžbu v souladu se zákonnými podmínkami.
Zdroj informací	MŽE; ÚHÚL – NIL; ČSÚ; inventarizace lesů; informace vlastníka; SSL.

I. ZACHOVÁNÍ A VHODNÉ ROZŠÍŘOVÁNÍ LESNÍCH ZDROJŮ A JEJICH PŘÍNOS KE GLOBÁLNÍMU KOLOBĚHU UHLÍKU	
Číslo kritéria	1.4
Název kritéria	Rámcové plánování – OPRL
Kritérium	<p>Plné znění kritéria: Pro přírodní lesní oblasti (PLO) musí být vypracovány dlouhodobé plány – Oblastní plány rozvoje lesů (OPRL), které jsou podkladem pro oblastně diferencované uplatňování státní lesnické politiky a rámcovým doporučením pro zpracování lesních hospodářských plánů a lesních hospodářských osnov a zohledňují nejnovější vědecké poznatky. OPRL poskytují informace nejen o potenciálech produkčních i mimoprodukčních funkcí lesa dané oblasti k případnému postupnému ekonomickému uplatnění statků a služeb poskytovaných lesem na trhu. Souhrnné LHP jsou veřejně dostupné bez důvěrných obchodních a osobních informací.</p> <p>Veřejnosti jsou k dispozici OPRL pro jednotlivé PLO obsahující informace o doporučených opatřeních lesního hospodaření, která jsou podkladem pro tvorbu LHP/O.</p>
Cíl kritéria	Při tvorbě LHP/O používat jako jeden z podkladů OPRL.
Legislativní základ	§ 23 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích, v platném znění vyhláška MZe č. 298/2018 Sb., o zpracování OPRL a o vymezení HS
Indikátory sledované na regionální úrovni	1.4.1a: Plocha lesů, pro které jsou zpracovány OPRL (ha, % z celkové výměry). 1.4.1b: Přístupnost OPRL u orgánů státní správy lesů nebo státem pověřené lesnické instituce (ano/ne).
Indikátory sledované na úrovni vlastníka	1.4.2a: Tvorba LHP/O přihlíží k platnému OPRL. 1.4.2b: Vlastník umožňuje pověřeným pracovníkům aktualizaci OPRL.
Zdroj informací	LHP/OÚHÚL - OPRL; informace vlastníka.

I. ZACHOVÁNÍ A VHODNÉ ROZŠÍŘOVÁNÍ LESNÍCH ZDROJŮ A JEJICH PŘÍNOS KE GLOBÁLNÍMU KOLOBĚHU UHLÍKU	
Číslo kritéria	1.5
Název kritéria	Lesní hospodářské plány a osnovy
Kritérium	Plné znění kritéria: Hospodaření v lesích musí vycházet z typologického mapování, inventarizace lesních zdrojů včetně ekologicky významných lesních biotopů a lesnického plánování. Lesní hospodářské plány nebo jejich ekvivalenty se zpracovávají pro vlastníky lesa nebo jiné oprávněné uživatele, institut vlastnictví je chráněn ústavním pořádkem a příslušnými právními předpisy ČR. LHP a LHO musí být periodicky aktualizovány se zohledněním výsledků hospodaření za uplynulé období a dosažených tržních i netržních statků a ekosystémových služeb formou kategorizace lesů a rámcových směrnic hospodaření LHP a jsou schvalovány státní správou lesů. LHP svými opatřeními minimalizují rizika znehodnocení a poškození lesních ekosystémů, napomáhají zkvalitňování lesních zdrojů a dlouhodobě podporují diverzifikaci produktů a ekosystémových služeb lesa. Lesnické plánování musí vycházet z platných právních předpisů při respektování socioekonomických funkcí lesů. Souhrn LHP odpovídající podmínkám regionu musí být veřejně dostupný.
Cíl kritéria	Hospodaření v lesích se střednědobým horizontem hospodářských cílů.
Legislativní základ	§ 24 až § 27 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích, v platném znění zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), v platném znění vyhláška MZe č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování Vyhláška MZe č. 202/2021 Sb., o lesní hospodářské evidenci
Indikátory sledované na regionální úrovni	1.5.1a: Plocha lesů s platným LHP/O (ha, %).
Indikátory sledované na úrovni vlastníka	1.5.2a: Platný LHP/O schválený orgánem SSL/protokolárně převzatá nebo nepřevzatá osnova nebo LHP neschválený orgánem SSL z důvodů nezpůsobených vlastníkem lesa. 1.5.2b: Vlastník vede lesní hospodářskou evidenci (LHE) a vlastník s LHP předává souhrnné údaje LHE v zákonem stanoveném termínu orgánu SSL.
Zdroj informací	ÚHÚL; informace vlastníka.

II. ZACHOVÁNÍ ZDRAVÍ A VITALITY LESNÍCH EKOSYSTÉMŮ	
Číslo kritéria	2.1
Název kritéria	Používání přípravků na ochranu rostlin
Kritérium	Plné znění kritéria: Používané metody ochrany lesa jsou založeny na principech integrované ochrany lesa. Pokud to lze, jsou preferovány mechanické, biotechnické nebo biologické metody šetrné k životnímu prostředí před metodami chemickými. Povolené přípravky na ochranu rostlin se mohou používat pouze v odůvodněných případech, dle návodu (etikety) a v souladu se správnou praxí. Nesmí být použity pesticidy jako jsou chlorované uhlovodíky, přípravky zakázané mezinárodními úmluvami nebo začleněné do kategorie 1A a 1B nebo jiné vysoce toxické pesticidy dle hodnocení WHO, s výjimkou situací, kdy není možno využít jiné vhodné alternativy. Aplikaci přípravků mohou provádět pouze osoby vlastníci minimálně I. stupeň osvědčení dle zákona o rostlinolékařské péči instruované osobou s osvědčením vyššího stupně.
Cíl kritéria	Omezit používání přípravků na ochranu rostlin na odůvodněné případy. Minimalizovat vstupy chemických přípravků do životního prostředí a současně minimalizovat rizika s tím spojená.
Legislativní základ	nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. 10. 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS. zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči, v platném znění a příslušné prováděcí právní předpisy. zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (zvláštní pravidla pro aplikaci pesticidů v chráněných územích)
Indikátory sledované na regionální úrovni	2.1.1a: Existence aktuálního registru přípravků na ochranu rostlin (ano/ne). 2.1.1b: Existence metodických postupů pro uplatňování zásad integrované ochrany rostlin (ano/ne).
Indikátory sledované na úrovni vlastníka	2.1.2a: Evidence o používání povolených přípravků na ochranu lesa (množství, druh, rozsah ošetření v příslušných měrných jednotkách, lokalizace, termíny, účinnost). 2.1.2b: Dodržování zásad integrované ochrany rostlin – např. používané způsoby biologické ochrany lesa. 2.1.2c: Správné nakládání s použitými obaly přípravků na ochranu rostlin, zbytky přípravku nebo postřikové jichy a oplachovou, resp. proplachovou vodou. 2.1.2d: Aplikace přípravků na ochranu rostlin dle návodu a v souladu se správnou praxí osobou vlastníci minimálně I. stupeň osvědčení dle zákona o rostlinolékařské péči instruované osobou s osvědčením vyššího stupně. Aplikace rodenticidů a přípravků ohrožujících včely až po předchozím oznámení dotčeným subjektům.
Poznámka	Klasifikace přípravků dle požadavků WHO je zohledněna v aktuálním registru přípravků na ochranu rostlin.
Zdroj informací	Registr přípravků na ochranu rostlin (on-line na stránkách Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (MZe – ÚKZÚZ).

II. ZACHOVÁNÍ ZDRAVÍ A VITALITY LESNÍCH EKOSYSTÉMŮ	
Číslo kritéria	2.2
Název kritéria	Hnojení a vápnění lesa
Kritérium	Plné znění kritéria: Hnojiva by měla být používána v omezené míře a pouze v odůvodněných případech s přihlédnutím k jejich dopadu na jednotlivé složky životního prostředí. Doporučuje se využívat především metod biologického přihnojování.
Cíl kritéria	Hnojení a vápnění je prováděno za účelem zlepšení vitality a kvality lesa.
Legislativní základ	zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech, v platném znění
Indikátory sledované na regionální úrovni	2.2.1a: Rozsah hnojení a vápnění lesních porostů (ha).
Indikátory sledované na úrovni vlastníka	2.2.2a: Hnojení a vápnění porostů za účelem regenerace porostů je provedeno na základě rozboru stanovištních podmínek s následným odborným posouzením dopadů. 2.2.2b: Rozsah vápnění půdy a hnojení sazenic v lesních porostech (ha, kg – pro každý použitý přípravek).
Zdroj informací	informace vlastníka; MZe.

II. ZACHOVÁNÍ ZDRAVÍ A VITALITY LESNÍCH EKOSYSTÉMŮ	
Číslo kritéria	2.3
Název kritéria	Šetrné výchovné, těžební a dopravní technologie a postupy
Kritérium	<p>Plné znění kritéria: Při hospodaření v lesích musí být na základě terénní typizace používány vhodné výchovné, těžební a dopravní technologie uvedené v OPRL a v LHP/O, které nenarušují integritu ekosystému, nesnižují produkční schopnost stanoviště a minimalizují poškození PUPFL a vodních toků. Nesmí docházet k nevratnému narušení půdního povrchu a vzniku soustředěného odtoku, úniku olejů a provozních kapalin a zanechávání odpadů na lesních pozemcích.</p> <p>Minimalizuje se rozdělování ohňů na případy nezbytné pro dosažení hospodářských cílů vlastníka lesa a z důvodu ochrany lesa.</p>
Cíl kritéria	Minimalizovat negativní dopady použitých technologií na životní prostředí.
Legislativní základ	<p>zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, v platném znění;</p> <p>zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.</p> <p>zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, v platném znění</p> <p>zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, v platném znění</p>
Indikátory sledované na regionální úrovni	<p>2.3.1a: Dozor nad dodržováním lesního zákona orgány SSL – nepoškození lesa nešetrnými technologiemi (ano/ne).</p> <p>2.3.1b: Existence podpůrného systému na šetrné výchovné, těžební a dopravní technologie (ano/ne).</p>
Indikátory sledované na úrovni vlastníka	<p>2.3.2a: Pomístní škody odpovídající použití šetrných technologií.</p> <p>2.3.2b: Používání biologicky odbouratelných olejů a biologicky odbouratelných hydraulických kapalin.</p> <p>2.3.2c: Jsou přijata opatření k zamezení unikání olejů a provozních kapalin při hospodaření v lesích (včetně postupů při jejich náhodném úniku).</p> <p>2.3.2d: Rozdělování ohňů při hospodářské činnosti je využíváno v odůvodněných případech a při dodržení předpisů požární ochrany.</p>
Zdroj informací	<p>MZe – SSL (2.3.1a);</p> <p>MZe (2.3.1b);</p> <p>informace vlastníka.</p>

II. ZACHOVÁNÍ ZDRAVÍ A VITALITY LESNÍCH EKOSYSTÉMŮ	
Číslo kritéria	2.4
Název kritéria	Sledování, předcházení a zabránění působení škodlivých činitelů
Kritérium	Plné znění kritéria: Zdravotní stav a vitalita lesních ekosystémů jsou soustavně sledovány, zvláště klíčové biotické a abiotické faktory, které by mohly nepříznivě ovlivňovat jejich zdravotní stav, jako jsou škůdci, choroby, přemnožení zvěře, lesní požáry, škody způsobené klimatickými faktory, znečištění ovzduší a technologie práce v lese. Jsou prováděna taková opatření, aby se předešlo působení škodlivých činitelů na les. Provádí se hodnocení výskytu škodlivých činitelů za uplynulé období a přijímají se případná preventivní opatření v LHP/O ke zlepšení stavu lesa.
Cíl kritéria	Eliminace závažných poškození lesních ekosystémů.
Legislativní základ	zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, v platném znění; vyhláška č. 101/1996 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o opatřeních k ochraně lesa, v platném znění.
Indikátory sledované na regionální úrovni	2.4.1a: Rozsah nahodilé těžby celkem a dle jednotlivých škodlivých činitelů (m ³ /rok,%). 2.4.1b: Vedení evidence škodlivých činitelů (ano/ne). 2.4.1c: Zajištění lesní ochranné služby (ano/ne). 2.4.1d: Preventivní opatření proti působení škodlivých činitelů (Kč/rok). 2.4.1e: Preventivní opatření proti vzniku lesních požárů (ha/rok, Kč/rok). 2.4.1f: Provádění monitoringu zdravotního stavu lesů a ztráty listové plochy (ano/ne).
Indikátory sledované na úrovni vlastníka	2.4.2a: Rozsah nahodilé těžby celkem (m ³ /rok, %). 2.4.2b: Vedení evidence škodlivých činitelů (ano/ne). 2.4.2c: Provedená opatření proti působení škodlivých činitelů (ano/ne).
Zdroj informací	MZe – opatření obecné povahy; VÚLHM - Lesní ochranná služba; Roční hlášení o výskytu škodlivých činitelů; Letecká hasičská služba; informace vlastníka.

II. ZACHOVÁNÍ ZDRAVÍ A VITALITY LESNÍCH EKOSYSTÉMŮ	
Číslo kritéria	2.5
Název kritéria	Zlepšování stavu a odolnosti lesních porostů
Kritérium	Plné znění kritéria: Lesní porosty musí být obnovovány stanovištně vhodnými dřevinami a vychovávány včas a soustavně v souladu se závaznými ustanoveními LHP schválenými státní správou lesů tak, aby se zlepšoval jejich stav, zvyšovala jejich odolnost a zlepšovalo plnění funkcí lesa. Následná výchova porostů je prováděna tak, aby nebyl do budoucna snižován podíl MZD.
Cíl kritéria	Zvyšování odolnosti a stability lesních porostů vůči nepříznivým vlivům.
Legislativní základ	zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, v platném znění.
Indikátory sledované na regionální úrovni	2.5.1a: Je zpracováno typologické mapování (ano/ne). 2.5.1b: Jsou zpracována základní hospodářská doporučení pro HS (ano/ne)
Indikátory sledované na úrovni vlastníka	2.5.2a: Provádění vhodných výchovných opatření v lesních porostech za účelem zlepšení jejich horizontální i vertikální struktury. 2.5.2b: Při obnově a výchově uplatňovat vhodné míšení dřevin dle jejich biologických nároků a podmínek stanoviště.
Poznámka	Obnova lesních porostů je podrobně posuzována v rámci kritérií 3.1. a 4.1.
Zdroj informací	ÚHÚL - OPRL; schválený LHP; informace vlastníka.

III. ZACHOVÁNÍ A PODPORA PRODUKČNÍCH FUNKCÍ LESA	
Číslo kritéria	3.1
Název kritéria	Trvalost produkce dříví a funkcí lesa
Kritérium	Plné znění kritéria: Lesnické plánování a hospodaření musí zajišťovat trvalost produkce dříví při zajištění kvality, zachování a zlepšování lesních zdrojů a plnění funkcí lesa. V rámci lesnického plánování a hospodaření probíhá pravidelný monitoring lesních zdrojů a hodnocení úrovně hospodaření v lesích včetně ekologických, sociálních a ekonomických vlivů a výsledky se promítají zpět do plánovacího procesu. Jsou podporovány klimaticky pozitivní postupy a snižování emisí skleníkových plynů při lesnických činnostech.
Cíl kritéria	Vlastník uplatňuje zásady trvalého a vyrovnaného hospodaření.
Legislativní základ	zákon č. 149/2003 Sb., o obchodu s reprodukčním materiálem, v platném znění; vyhláška č. 29/2004, k provedení zákona o obchodu s reprodukčním materiálem, v platném znění; zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, v platném znění; vyhláška MZe č. 456/2021 Sb. o podrobnostech přenosu reprodukčního materiálu lesních dřevin, evidenci o původu atd.zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění; vyhláška MZe č. 298/2018 Sb., o zpracování OPRL a o vymezení HS.
Indikátory sledované na regionální úrovni	3.1.1a: CPP a CBP (m ³ /rok, m ³ /ha). 3.1.1b: Celková výše těžeb skutečná (m ³ /rok). 3.1.1c: Průměrné obmýtlí (roky, roky/kategorie lesa).
Indikátory sledované na úrovni vlastníka	3.1.2a: Dodržování zákonných ustanovení vztahujících se k těžbě dříví (mýtní úmyslná těžba od věku stanoveného legislativou, velikost a přiřazení seče, snižování zakmenění). 3.1.2b: Zalesňování a zajištění porostů je prováděno v zákonných lhůtách v odpovídajícím počtu a kvalitě sazenic.
Zdroj informací	MZe - opatření obecné povahy; ÚHÚL – OPRL, SLHP; schválené LHP/O; informace vlastníka lesa; zalesňovací projekty.

III. ZACHOVÁNÍ A PODPORA PRODUKČNÍCH FUNKCÍ LESA	
Číslo kritéria	3.2
Název kritéria	Ekonomická produkce surového dříví
Kritérium	Plné znění kritéria: Hospodaření v lesích musí produkovat ekonomicky užitečnou surovinu ve výši, která nepřesahuje trvale udržitelnou úroveň, nezhoršuje kvalitu a stav lesních zdrojů a dle možností vlastníka je optimálně využívána.
Cíl kritéria	Dosažení přijatelných ekonomických přínosů z lesa s využitím nových trhů a ekonomických aktivit při splnění ekologických a sociálních požadavků.
Legislativní základ	Nařízení EU č. 995/2010, kterým se stanoví povinnosti hospodářských subjektů uvádějících na trh dřevo a dřevařské výrobky zákon č. 226/2013 Sb., zákon o uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh, v platném znění vyhláška č. 74/2022 Sb., o rozsahu a způsobu předávání informací do centrální evidence hospodářskými subjekty_atd. Vyhláška MZe č. 202/2021 Sb., o lesní hospodářské evidenci
Indikátory sledované na regionální úrovni	3.2.1a: Dodávky dříví (m3). 3.2.1b: Dovoz a vývoz surového dříví (m3, Kč).
Indikátory sledované na úrovni vlastníka	3.2.2a: Pokud vlastník lesa nemá certifikovaný celý lesní majetek nebo pokud uvádí na trh surovinu z necertifikovaného zdroje, musí mít zavedený ověřitelný systém pro oddělenou evidenci (separaci) suroviny, který zahrnuje postupy informování odběratelů o dodávkách suroviny z necertifikovaného zdroje. 3.2.2b: Vlastník lesa vede systém náležité péče a vlastník s LHP předává souhrnné údaje LHE ve stanoveném termínu příslušnému orgánu SSL.
Zdroj informací	ČSÚ; LHE; Informace vlastníka lesa; ÚHÚL – CESNAP.

III. ZACHOVÁNÍ A PODPORA PRODUKČNÍCH FUNKCÍ LESA	
Číslo kritéria	3.3
Název kritéria	Produkce nedřevních produktů a služeb
Kritérium	Plné znění kritéria: Lesní hospodářství zajišťuje produkci nedřevních produktů lesa a poskytování ekosystémových služeb způsobem, který nepřesahuje trvale udržitelnou úroveň a nezhoršuje kvalitu a stav lesních zdrojů.
Cíl kritéria	Realizace nedřevních produktů a služeb z lesa při splnění ekologických a sociálních požadavků.
Legislativní základ	zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění; zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, v platném znění.
Indikátory sledované na regionální úrovni	3.3.1a: Produkce jednotlivých druhů nedřevních produktů a poskytování ekosystémových služeb (příslušné technické jednotky). 3.3.1b: Tvorba podkladů pro komerční zhodnocování ekosystémových služeb lesa.
Indikátory sledované na úrovni vlastníka	3.3.2a: Produkce jednotlivých druhů nedřevních produktů a poskytování ekosystémových služeb nenarušuje stabilitu porostů ani plnění dalších funkcí lesa.
Zdroj informací	MZe; ČZU Praha; ČSÚ informace vlastníka lesa.

III. ZACHOVÁNÍ A PODPORA PRODUKČNÍCH FUNKCÍ LESA	
Číslo kritéria	3.4
Název kritéria	Lesní dopravní síť
Kritérium	Plné znění kritéria: Je plánována vhodná infrastruktura jako jsou cesty, přibližovací linky a mosty, je zajištěna jejich výstavba a odpovídající údržba (zejména čištění odvodňovacích zařízení), a tím je postaráno o efektivní lesní dopravu a poskytování všech funkcí lesa. Současně je dbáno na snižování jejich negativního vlivu na životní prostředí, zejména při výstavbě lesních cest nesmí docházet ke zvýšenému ohrožení lesa, zejména větrem a vodní erozí. Na cestách jsou v případě potřeby vybudována a udržována vhodná protierozní opatření.
Cíl kritéria	Optimalizace cestní sítě v lesích.
Legislativní základ	zákon č. 289/ 1995 Sb., o lesích, v platném znění Vyhláška MZe č. 239/2017 Sb., o technických požadavcích pro stavby pro plnění funkcí lesa, v platném znění
Indikátory sledované na regionální úrovni	3.4.1a: Hustota lesní dopravní sítě (m/ha). 3.4.1b: Existence podpůrného systému na zpřístupnění lesů (ano/ne).
Indikátory sledované na úrovni vlastníka	3.4.2a: Dopravní zpřístupnění porostů je realizováno v souladu s platnou legislativou a na základě dlouhodobých potřeb. 3.4.2b: Je prováděna odpovídající údržba cestní sítě a objektů na cestách.
Zdroj informací	ÚHÚL - OPRL; MZe; informace vlastníka lesa.

IV. ZACHOVÁNÍ, OCHRANA A VHODNÉ ZVYŠOVÁNÍ BIOLOGICKÉ DIVERZITY LESNÍCH EKOSYSTÉMŮ	
Číslo kritéria	4.1
Název kritéria	Zachování biodiverzity při obnově lesa a zalesňování
Kritérium	Plné znění kritéria: Obnova lesa a zalesňování musí být prováděny tak, aby bylo dosaženo takového stavu lesních porostů a lesního prostředí, který dle možností zachovává, popř. zlepšuje jejich biodiverzitu, odolnost vůči nepříznivým vlivům a nenarušuje stabilitu okolních ekosystémů. Při zalesňování a obnově lesa by měly být používány přednostně domácí druhy dřevin a jejich místní provenience. Je upřednostňována vhodná přirozená obnova odpovídající stanovišti. Nesmí být využíván geneticky modifikovaný reprodukční materiál. Ve vhodných podmínkách je uplatňován, mimo jiné, nízký a střední tvar lesa.
Cíl kritéria	Zastoupení dřevin v obnově lesa a zalesňování má respektovat stanovištní podmínky a podporovat biodiverzitu.
Legislativní základ	zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, v platném znění zákon č. 149/2003 Sb., o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin, v platném znění vyhláška MZe č. 456/2021 Sb., o podrobnostech přenosu reprodukčního materiálu lesních dřevin, evidenci o původu atd. vyhláška MZe č. 393/2013 Sb., o seznamech druhů lesních dřevin Úmluva o biologické rozmanitosti (CBD – 3.3.1994).
Indikátory sledované na regionální úrovni	4.1.1a: Zastoupení jednotlivých druhů dřevin v lesních porostech (ha, %). 4.1.1b: Podíl přirozené obnovy na celkové obnově (ha / rok, %). 4.1.1c: Podíl jednotlivých druhů dřevin na obnově lesa (ha, %).
Indikátory sledované na úrovni vlastníka	4.1.2a: Zalesňování a zajištění porostů je prováděno v zákonných nebo SSL prodloužených lhůtách, včetně minimálního podílu MZD v době zajištění porostů. 4.1.2b: Podpora výskytu přirozené obnovy lesa včetně vzácnějších druhů domácích dřevin. 4.1.2c: Zakládání smíšených porostů s podporou přimíšených a vtroušených domácích druhů dřevin. 4.1.2d: Kultury jsou ochráněny nebo stavy zvěře jsou regulovány tak, že nedochází k destrukci nebo devastaci kultur nebo přirozeného zmlazení. 4.1.2e: Nevyužívá se geneticky modifikovaného reprodukčního materiálu.
Zdroj informací	MZe - opatření obecné povahy; SSL; zalesňovací projekty; ČSÚ; LHP/O; inventarizace lesů; informace vlastníka lesa.

IV. ZACHOVÁNÍ, OCHRANA A VHODNÉ ZVYŠOVÁNÍ BIOLOGICKÉ DIVERZITY LESNÍCH EKOSYSTÉMŮ	
Číslo kritéria	4.2
Název kritéria	Použití nepůvodních (introdukovaných) druhů lesních dřevin
Kritérium	Plné znění kritéria: Introdukované druhy, provenience nebo variety jsou používány jako zdůvodněná alternativa upřednostňovaných domácích druhů na základě místních zkušeností z jejich pěstování, odborného posouzení jejich dopadu na ekosystém a genetickou integritu domácích druhů a místních proveniencí včetně přijetí nezbytných opatření k minimalizaci případných negativních vlivů na domácí druhy dřevin.“ Zákaz využívání nepůvodních druhů uvedených na unijním seznamu invazních druhů.
Cíl kritéria	Kontrolované vnášení introdukovaných a zdomácnělých dřevin.
Legislativní základ	zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, v platném znění; zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění; vyhláška MZe č. 298/2018 Sb., o zpracování OPRL a o vymezení HS; Nařízení EU č. 1143/2014 k invazním nepůvodním druhům
Indikátory sledované na regionální úrovni	4.2.1a: Uzané zdroje reprodukčního materiálu introdukovaných a zdomácnělých dřevin (ks, ha) 4.2.1b: Zastoupení introdukovaných a zdomácnělých dřevin v lesích (%).
Indikátory sledované na úrovni vlastníka	4.2.2a: Použití introdukovaných a zdomácnělých dřevin v souladu se schváleným LHP/protokolárně převzatou LHO nebo v souladu s rozhodnutím orgánu ochrany přírody vydaným v průběhu platnosti LHP/O. 4.2.2b: V NP, CHKO a NPR použití introdukovaných druhů dřevin na základě výjimky ze Zákona o ochraně přírody a krajiny.
Zdroj informací	ÚHÚL – OPRL, SLHP, ERMA; ČSÚ; MZe; schválené LHP/protokolárně převzaté LHO; Informace vlastníka lesa.

IV. ZACHOVÁNÍ, OCHRANA A VHODNÉ ZVYŠOVÁNÍ BIOLOGICKÉ DIVERZITY LESNÍCH EKOSYSTÉMŮ	
Číslo kritéria	4.3
Název kritéria	Ponechávání mrtvého a odumírajícího dřeva
Kritérium	Plné znění kritéria: Za účelem zachování a posílení populací organismů vázaných na stárnoucí a mrtvé dřevo ponechávat dle konkrétních podmínek část stromů přirozené druhové skladby v porostu na dožití a do samovolného rozpadu dřevní hmoty se zvážením dopadu na bezpečnost návštěvníků lesa. Opatření je nutno aplikovat pouze v souladu s potřebami ochrany lesa zejména proti druhům hrožícím kalamitním přemnožením. Odběr těžebních zbytků omezit na lokality, kde to stanovištní podmínky dovolují.
Cíl kritéria	Zajistit v lesních porostech odpovídající množství těžebních zbytků a na dožití a k zetlení určených stromů či jejich částí.
Legislativní základ	zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění; zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, v platném znění.
Indikátory sledované na regionální úrovni	4.3.1a: Ponechávání vhodných stromů nebo jejich částí (zejména obsazované doupné stromy, stromy s výskytem významných druhů bezobratlých živočichů a odumřelé stromy, resp. jejich pahýly) na dožití a k zetlení se zvážením dopadu na bezpečnost návštěvníků lesa a v souladu s potřebami ochrany lesa (ano/ne). 4.3.1b: Informace o ponechávání odumřelého dřeva v OPRL a NIL.
Indikátory sledované na úrovni vlastníka	4.3.2a: Ponechávání vhodných stromů nebo jejich částí (zejména obsazované doupné stromy, stromy s výskytem významných druhů bezobratlých živočichů a odumřelé stromy, resp. jejich pahýly) na dožití a k zetlení se zvážením dopadu na bezpečnost návštěvníků lesa a v souladu s potřebami ochrany lesa (ano/ne). 4.3.2b: Ponechávání části těžebních zbytků po výchovných a těžebních zásazích (ano/ne).
Zdroj informací	ÚHÚL; MŽP; NIL; informace vlastníka lesa.

IV. ZACHOVÁNÍ, OCHRANA A VHODNÉ ZVYŠOVÁNÍ BIOLOGICKÉ DIVERZITY LESNÍCH EKOSYSTÉMŮ	
Číslo kritéria	4.4
Název kritéria	Péče o zdroje a genetickou kvalitu reprodukčního materiálu
Kritérium	Plné znění kritéria: Zdroje reprodukčního materiálu lesních dřevin musí být hodnoceny, evidovány a odpovídajícím způsobem chráněny a využívány. K obnově a zalesňování pozemků určených k plnění funkcí lesa se smí použít pouze reprodukční materiál jednotlivých druhů lesních dřevin, který splňuje podmínky přenosu pro konkrétní místo výsadby a u kterého je doložen původ.
Cíl kritéria	Odpovídající ochrana a využití stávajících zdrojů reprodukčního materiálu a zachování nebo zlepšení genetické kvality obnovovaných porostů.
Legislativní základ	§ 11, § 29 a § 31 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích, v platném znění; zákon č. 149/2003 Sb., o obchodu s reprodukčním materiálem, v platném znění; vyhláška MZe č. 29/2004 Sb., k provedení zákona o obchodu s reprodukčním materiálem, v platném znění; vyhláška MZe č. 456/2021 Sb. o podrobnostech přenosu reprodukčního materiálu lesních dřevin, evidenci o původu atd., v platném znění nařízení vlády č. 30/2014 Sb., o stanovení závazných pravidel poskytování finančních příspěvků na hospodaření v lesích a na vybrané myslivecké činnosti, v platném znění (podrobná pravidla přenosů pro přiznání finančních příspěvků)
Indikátory sledované na regionální úrovni	4.4.1a: Existence platné právní úpravy (ano/ne). 4.4.1b: Vedení evidence licencí opravňujících k nakládání s reprodukčním materiálem lesních dřevin (ano/ne). 4.4.1c: Plocha uznaných zdrojů reprodukčního materiálu podle typu a dřeviny (ks, ha a % z celkové výměry lesa) a vedení jejich evidence (ano/ne). 4.4.1d: Plocha a počty genových základů dle přírodních lesních oblastí (ha, ks).
Indikátory sledované na úrovni vlastníka	4.4.2a: Evidence uznaných zdrojů reprodukčního materiálu (ano/ne, plocha). 4.4.2b: Dodržování zásad přenosu reprodukčního materiálu lesních dřevin a evidence jeho původu (ano/ne). 4.4.2c: Odpovídající způsob hospodaření v uznaných zdrojích a genových základnách. 4.4.2d: Použití geneticky vhodného reprodukčního materiálu u obnovovaných porostů.
Zdroj informací	MZe – opatření obecné povahy; ÚHÚL - ERMA; informace vlastníka lesa; přůvodní listy RMLD nebo čestné prohlášení vlastníka při použití materiálu z vlastního lesa

IV. ZACHOVÁNÍ, OCHRANA A VHODNÉ ZVYŠOVÁNÍ BIOLOGICKÉ DIVERZITY LESNÍCH EKOSYSTÉMŮ	
Číslo kritéria	4.5
Název kritéria	Lesy v krajině
Kritérium	Plné znění kritéria: Za účelem zvyšování estetické hodnoty a rozmanitosti krajiny vlastník ponechává s ohledem na principy ochrany lesa a ekonomické poměry staré, esteticky působivé a zajímavě rostlé stromy a to zejména v místech s krajínotvorným významem, jako jsou okraje lesa, křižovatky cest, vyhlídkové body atd.
Cíl kritéria	Zvyšování estetické hodnoty lesa.
Legislativní základ	zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.
Indikátory sledované na regionální úrovni	bez indikátoru.
Indikátory sledované na úrovni vlastníka	4.5.2a: Ponechávání esteticky působivých stromů, případně pruhledů a bezlesí v souladu s možnostmi lesních porostů (ano/ne).
Zdroj informací	Informace vlastníka lesa.

IV. ZACHOVÁNÍ, OCHRANA A VHODNÉ ZVYŠOVÁNÍ BIOLOGICKÉ DIVERZITY LESNÍCH EKOSYSTÉMŮ	
Číslo kritéria	4.6.
Název kritéria	Chráněné a ohrožené lesní druhy
Kritérium	Plné znění kritéria: Počet vyskytujících se chráněných a ohrožených lesních druhů klasifikovaných podle platné legislativy a národních červených seznamů ohrožených rostlinných a živočišných druhů. Dodržování ochranných podmínek chráněných a ohrožených druhů a jejich nevyužívání ke komerčním účelům (viz poznámka).
Cíl kritéria	Lesní hospodářství musí respektovat životní nároky organismů tvořících lesní ekosystémy a vytvářet vhodné podmínky pro zachování jejich diverzity.
Legislativní základ	zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění; zákon č. 289/95 Sb., o lesích, v platném znění; vyhláška MŽP č. 395/1992 Sb., kterou se provádí zákon o ochraně přírody a krajiny, v platném znění; Příloha I Směrnice o ptácích (79/409/EHS); Příloha II Směrnice o stanovištích (92/43/EHS).
Indikátory sledované na regionální úrovni	4.6.1a: Počet chráněných a ohrožených druhů dle skupin organismů a kategorií ohrožení, jejichž výskyt je v rámci regionu evidován příslušnými orgány ochrany přírody (ks)
Indikátory sledované na úrovni vlastníka	4.6.2a: Vlastník lesa zná na svém lesním majetku výskyt chráněných a ohrožených lesních druhů, které mu byly oznámeny příslušnými orgány ochrany přírody. 4.6.2b: Dodržování ochranných podmínek vlastníkem lesa. 4.6.2c: Vlastník nevyužívá chráněné a ohrožené druhy k takovým komerčním účelům, v jejichž důsledku by mohlo dojít k jejich poškození a ohrožení.
Poznámka	To nevyklučuje obchodování dle požadavků CITES.
Zdroj informací	MŽP; AOPK ČR; KÚ; ČSO; informace vlastníka lesa.

IV. ZACHOVÁNÍ, OCHRANA A VHODNÉ ZVYŠOVÁNÍ BIOLOGICKÉ DIVERZITY LESNÍCH EKOSYSTÉMŮ	
Číslo kritéria	4.7
Název kritéria	Chráněné lesy
Kritérium	Plné znění kritéria: Plocha lesní a jiné zalesněné půdy z celkové výměry zahrnutá do soustavy zvláště chráněných území a soustavy Natura 2000 (evropsky významné lokality zařazené do národního seznamu za účelem ochrany přírodních stanovišť a významných rostlinných a živočišných druhů a vyhlášené ptačí oblasti). V OPRL jsou zachyceny plošně vylišitelné, citlivé nebo vzácně se vyskytující lesní ekosystémy (mokřadní a břehové biotopy, skalní útvary, rokle).
Cíl kritéria	Zajistit dodržování ochranných podmínek zvláště chráněných území a jejich ochranných pásem, evropsky významných lokalit a ptačích oblastí soustavy Natura 2000.
Legislativní základ	zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění; zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, v platném znění.
Indikátory sledované na regionální úrovni	4.7.1a: Plocha lesní půdy v soustavě zvláště chráněných území členěná podle jednotlivých kategorií (% , ha). 4.7.1b: Plocha evropsky významných lokalit soustavy Natura 2000 (% , ha). 4.7.1c: Plocha vyhlášených ptačích oblastí soustavy Natura 2000 (% , ha).
Indikátory sledované na úrovni vlastníka	4.7.2a: Plocha lesní půdy v soustavě zvláště chráněných území členěná podle jednotlivých kategorií a dodržování jejich ochranných podmínek vlastníkem lesa. 4.7.2b: Plocha lesní půdy evropsky významných lokalit soustavy Natura 2000 a dodržování jejich ochranných podmínek vlastníkem lesa. 4.7.2c: Plocha lesní půdy ve vyhlášených ptačích oblastech soustavy Natura 2000 a dodržování jejich ochranných podmínek vlastníkem lesa.
Zdroj informací	MŽP; AOPK ČR; KÚ; informace vlastníka lesa.

V. ZACHOVÁNÍ A VHODNÉ POSÍLENÍ OCHRANNÝCH FUNKCÍ LESA (ZVLÁŠTĚ FUNKCE PŮDOOCHRANNÉ A VODOOCHRANNÉ)	
Číslo kritéria	5.1
Název kritéria	Hospodaření v lesích s ochrannými funkcemi
Kritérium	Plné znění kritéria: Lesnické plánování a hospodaření v lesích musí zajišťovat zachování a posílení ochranných funkcí lesa v zájmu společnosti, zejména ochrany půdy proti erozi, předcházení povodní, ochrany kvality a kvantity vodních zdrojů, regulaci klimatu, zachycování uhlíku a ostatních ekosystémových služeb lesa. Tyto ochranné funkce jsou zmapovány a registrovány. Jsou používána vhodná hospodářská opatření.
Cíl kritéria	Posílení ochranných funkcí lesa.
Legislativní základ	Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, v platném znění. Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění. Nařízení vlády k jednotlivým Chráněným oblastem přirozené akumulace vod (CHOPAV).
Indikátory sledované na regionální úrovni	5.1.1a: Plocha lesů ochranných a lesů s ochrannými funkcemi (pásma hygienické ochrany vod /PHO/, ochranná pásma vodních zdrojů /OPVZ/, CHOPAV - ha, % celkové výměry).
Indikátory sledované na úrovni vlastníka	5.1.2a: Vymezení ochranných lesů a jejich obhospodařování vlastníkem lesa tak, aby byly jejich ochranné funkce zachovány (ha). 5.1.2b: Vymezení lesů s ochrannými funkcemi v LHP/O a jejich obhospodařování vlastníkem lesa tak, aby byly jejich ochranné funkce zachovány (ha).
Poznámka	Za lesy s ochrannými funkcemi jsou považovány také lesy v CHOPAV, OPVZ a dosud platných PHO.
Zdroj informací	ÚHÚL - OPRL; LHP/O informace vlastníka lesa; SSL.

VI. ZACHOVÁNÍ OSTATNÍCH SOCIÁLNĚ-EKONOMICKÝCH FUNKCÍ LESA	
Číslo kritéria	6.1
Název kritéria	Význam lesnictví a jeho propagace
Kritérium	Plné znění kritéria: Hospodářsko-úpravnické plánování respektuje rozmanité funkce lesa a jejich důležitost pro společnost. Bere se v úvahu význam lesů pro rozvoj venkova, možnosti zaměstnání a rovných pracovních příležitostí. Při obhospodařování jsou využívány praktické zkušenosti a znalosti místních subjektů (zejména vlastníků lesů, odborných lesních hospodářů a místních obyvatel).
Cíl kritéria	Posílení významu lesa a lesnictví.
Legislativní základ	
Indikátory sledované na regionální úrovni	6.1.1a: Počet vlastníků lesů a jejich struktura (ha, %). 6.1.1b: Podíl lesního hospodářství a dřevozpracujícího průmyslu na HDP (Kč, %). 6.1.1c: Zaměstnanost v lesnických činnostech (počet).
Indikátory sledované na úrovni vlastníka	6.1.2a: Podpora regionu prostřednictvím využívání místních zdrojů pracovní síly a zpracovatelských firem s ohledem na zákonné požadavky. 6.1.2b: Vlastník lesa dle svých možností propaguje lesnictví a význam certifikace lesů PEFC. 6.1.2c: Vlastník lesa informuje své odběratele o tom, že dřevní hmota pochází z lesů certifikovaných systémem PEFC. 6.1.2d: Vlastník lesa komunikuje vhodným způsobem s místními samosprávnými orgány a veřejností, snaží se předcházet konfliktům a řeší případné stížnosti.
Zdroj informací	ČSÚ; informace vlastníka lesa.

VI. ZACHOVÁNÍ OSTATNÍCH SOCIÁLNĚ-EKONOMICKÝCH FUNKCÍ LESA	
Číslo kritéria	6.2
Název kritéria	Lesy zvláštního určení
Kritérium	Plné znění kritéria: Lesy zařazené mezi lesy zvláštního určení musí být registrovány, mapovány, chráněny a spravovány způsobem odpovídajícím jejich důležitosti. Do kategorie lesů zvláštního určení lze dále zařadit lesy, u kterých veřejný zájem na zlepšení a ochraně životního prostředí nebo jiný oprávněný zájem na plnění mimoprodukčních funkcí vyžaduje odlišný způsob hospodaření.
Cíl kritéria	Posílení funkcí lesa v souladu s účelem vyhlášení lesů zvláštního určení.
Legislativní základ	zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, v platném znění.
Indikátory sledované na regionální úrovni	6.2.1a: Plocha lesů zvláštního určení podle subkategorií (ha, %).
Indikátory sledované na úrovni vlastníka	6.2.2a: Hospodaření v lesích zvláštního určení vlastníkem lesa v souladu s účelem jejich vyhlášení.
Zdroj informací	ÚHÚL: OPRL informace vlastníka lesa; SSL; plán péče;

VI. ZACHOVÁNÍ OSTATNÍCH SOCIÁLNĚ-EKONOMICKÝCH FUNKCÍ LESA	
Číslo kritéria	6.3
Název kritéria	Odborné vzdělávání pracovníků v lesnictví a výzkumná činnost
Kritérium	Plné znění kritéria: Lesní hospodáři, podnikatelské subjekty, lesní personál a vlastníci lesů mají informace o zásadách trvale udržitelného hospodaření v lesích, jsou v tomto směru vzdělávání a příslušné informace jsou pravidelně aktualizovány.
Cíl kritéria	Zvýšení odbornosti lesního personálu.
Legislativní základ	zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, v platném znění.
Indikátory sledované na regionální úrovni	6.3.1a: Počet škol s lesnickým vzdělávacím programem (výčet podle druhu). 6.3.1b: Vedení evidence licencí OLH (ano/ne). 6.3.1c: Počet výzkumných institucí (výčet podle druhu). 6.3.1d: Existence koncepčního materiálu o lesnickém výzkumu a stanovení prioritních oblastí výzkumu (ano/ne).
Indikátory sledované na úrovni vlastníka	6.3.2a: Vlastník lesa má OLH, se kterým konzultuje hospodářské aktivity v lese. 6.3.2b: Vlastník lesa se stará o vzdělávání svých zaměstnanců. 6.3.2c: Vlastník lesa dle svých možností spolupracuje s lesnickým školstvím a výzkumem. 6.3.2d: Vlastník lesa dle svých možností upřednostňuje dodavatele, kteří zajišťují odborné práce kvalifikovanou pracovní silou.
Zdroj informací	MZe; ÚHÚL – OLH; informace vlastníka.

VI. ZACHOVÁNÍ OSTATNÍCH SOCIÁLNĚ-EKONOMICKÝCH FUNKCÍ LESA	
Číslo kritéria	6.4
Název kritéria	Bezpečnost práce a ochrana zdraví zaměstnanců
Kritérium	Plné znění kritéria: Při hospodaření v lesích jsou dodržovány zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v lese včetně dodržování kontroly a odstraňování nedostatků na pracovních postupech, strojích a zařízeních.
Cíl kritéria	Snižování počtu úrazů a nemocí z povolání.
Legislativní základ	<p>NV č.201/2010 Sb., o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasilání záznamů o úrazu, v platném znění</p> <p>NV č. 390/2021 Sb., o bližších podmínkách poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků</p> <p>NV č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí, v platném znění</p> <p>NV č. 375/2017 Sb., o vzhledu, umístění a provedení bezpečnostních značek a značení a zavedení signálů</p> <p>NV č. 339/2017 Sb., o bližších požadavcích na způsob organizace práce a pracovních postupů při práci v lese a na pracovištích obdobného charakteru</p> <p>NV č. 168/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel při provozování dopravy dopravními prostředky, v platném znění</p> <p>vyhláška č. 180/2015 Sb., o zakázaných pracích a pracovištích, v platném znění</p> <p><u>vyhláška</u> č. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií atd., v platném znění</p> <p>NV č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí, v platném znění</p> <p>zákon č.251/2005 Sb., o inspekci práce, v platném znění</p> <p>zákon č.262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění</p> <p>zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci atd., v platném znění</p> <p>NV č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, v platném znění</p> <p>vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, v platném znění</p> <p>zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, v platném znění</p> <p>vyhláška č. 79/2013 Sb., o pracovnělékařských službách a některých</p>

	druzích posudkové péče, v platném znění
Indikátory sledované na regionální úrovni	6.4.1a: Úrazovost v lesním hospodářství (počet úrazů). 6.4.1b: Vedení evidence kontrol bezpečnosti práce (ano/ne). 6.4.1c: Vedení evidence školení bezpečnosti práce (ano/ne). 6.4.1d: Vedení evidence preventivních a periodických prohlídek (ano/ne).
Indikátory sledované na úrovni vlastníka	6.4.2a: Dodržování zákonů, nařízení vlády, vyhlášek a interních předpisů vlastníka lesa včetně práva zástupců zaměstnanců na provádění kontroly a požadování odstranění závad a nedostatků na pracovních postupech, strojích a zařízeních, pracovištích. 6.4.2b: Školení všech zaměstnanců podle vykonávané práce - účast na školeních a výcviku je považována za součást výkonu práce. 6.4.2c: Zajištění preventivních lékařských prohlídek. 6.4.2d: Provádění preventivních kontrol zejména vedoucími zaměstnanci.
Poznámka	Je vhodné se zaměřit na identifikování zdravotních a úrazových rizik a zajištění odpovídajících opatření na ochranu pracovníků před takovými riziky. V případě dodavatelského způsobu provádění prací je dodržování uvedených zásad právně ošetřeno ve smlouvě mezi vlastníkem lesa a dodavatelem prací.
Zdroj informací	Odborový svaz „Dřevo - lesy - voda“; Svazy zaměstnavatelů; Vlastníci lesů; ČSÚ.

VI. ZACHOVÁNÍ OSTATNÍCH SOCIÁLNĚ-EKONOMICKÝCH FUNKCÍ LESA	
Číslo kritéria	6.5
Název kritéria	Zajištění práv zaměstnanců
Kritérium	Plné znění kritéria: Lesnické postupy a činnosti respektují lidská práva definovaná Všeobecnou deklarací lidských práv. Jsou respektovány struktury zaměstnanců, jejich svobodné rozhodnutí se sdružovat a účastnit se na činnosti zaměstnavatele.
Cíl kritéria	Posílení práv zaměstnanců v lesnictví.
Legislativní základ (předpisy v platné znění)	zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, v platném znění zákon č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání, v platném znění ústavní zákon – Listina základních práv svobod č. 23/1991 Sb. nařízení vlády č.567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí, v platném znění
Indikátory sledované na regionální úrovni	6.5.1a Možnost uzavírání kolektivních smluv vyššího stupně (ano/ne). 6.5.1b Počet subjektů s vlastní odborovou organizací (ks). 6.5.1c Počet subjektů s vlastní podnikovou kolektivní smlouvou (ks). 6.5.1d Počet subjektů, na které se vztahuje kolektivní smlouva vyššího stupně (ks).
Indikátory sledované na úrovni vlastníka	6.5.2a: Možnost zaměstnanců svobodně se sdružovat a organizovat. 6.5.2b: Zaměstnavatel neomezuje využití tohoto práva zaměstnanců. 6.5.2c: Respektování struktur hájících zájmy zaměstnanců. 6.5.2d: Uzavírání podnikové kolektivní smlouvy a závodových příloh mezi zaměstnavatelem a odborovými organizacemi. 6.5.2e: Dodržování všech příslušných zákonů a ustanovení dohodnutých v podnikové kolektivní smlouvě, případně vnitropodnikových směrnicích.
Zdroj informací	Odborově organizovaní zástupci zaměstnanců Zástupci zaměstnavatele

VI. ZACHOVÁNÍ OSTATNÍCH SOCIÁLNĚ-EKONOMICKÝCH FUNKCÍ LESA	
Číslo kritéria	6.6
Název kritéria	Obecné užívání lesa a využitelnost pro rekreaci
Kritérium	Plné znění kritéria: Každý má právo vstupovat do lesů na vlastní nebezpečí, sbírat tam pro vlastní potřebu lesní plody a suchou na zemi ležící klest a využívat lesy ke své rekreaci v rozsahu stanoveném právními předpisy. Odstraňování odpadů na lesní půdě je řešeno odpovídajícím způsobem. Neekologický odpad a odpadky jsou řešeny podle platné legislativy a způsobem odpovědným k životnímu prostředí.
Cíl kritéria	Umožnění, popř. posílení rekreačního využívání lesů při respektování vlastnických práv, bezpečnosti a práv ostatních návštěvníků a vlivu rekreace na lesní ekosystém.
Legislativní základ	§§ 19 – 20 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích, v platném znění.
Indikátory sledované na regionální úrovni	6.6.1a: Existence právní úpravy obecného užívání lesa (ano/ne). 6.6.1b: Rozloha lesů s převažující rekreační funkcí lesa (ha, %). 6.6.1c: Návštěvnost lesa (trend).
Indikátory sledované na úrovni vlastníka	6.6.2a: Umožnění volného vstupu lidí do lesů vlastníkem lesa (ano/ne – důvod). 6.6.2b: Existence a počet rekreačních zařízení (ano/ne, ks)
Legislativní základ	zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, v platném znění; zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění; zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany ČR, v platném znění.
Zdroj informací	ÚHÚL - OPRL; MZe; ČZU Praha; informace vlastníka.

VI. ZACHOVÁNÍ OSTATNÍCH SOCIÁLNĚ-EKONOMICKÝCH FUNKCÍ LESA	
Číslo kritéria	6.7
Název kritéria	Místa zvláštního kulturního a duchovního významu
Kritérium	Plné znění kritéria: Při obhospodařování lesa respektovat místa zvláštního historického, kulturního nebo duchovního významu.
Cíl kritéria	Posílení kulturní a duchovní hodnoty lesa.
Legislativní základ	zákon 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění
Indikátory sledované na regionální úrovni	6.7.1a: Existence lokalit na lesních a jiných pozemcích PUPFL vyhlášených za místa kulturní a duchovní hodnoty (ano/ne, trend)
Indikátory sledované na úrovni vlastníka	6.7.2a Vlastník lesa zná místa zvláštního historického, kulturního nebo duchovního významu, která mu byla oznámena příslušnými orgány státní památkové péče (SPP - ano/ne). 6.7.2b: Respektování míst zvláštního kulturního a duchovního významu při hospodaření v lesích (ano/ne).
Zdroj informací	informace vlastníka; SSL; SPP; ÚHÚL - OPRL.